

शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र व सर्वसाधारण
नोंदवहीचा (जनरल रजिस्टर) नमुना सुधारित
करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासन निर्णय क्र. संकीर्ण-२३१६/(२२९/१६)/एस.डी.४
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक
मंत्रालय, मुंबई ४०००३२.
दिनांक : १९ सप्टेंबर, २०१६

वाचा :

- बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा अधिकार अधिनियम २००९.
- माध्यमिक शाळा संहिता.
- शासन निर्णय क्र. पी आर ई/२०१०/(२१५) प्राशि-१, दिनांक ११ जून, २०१०
- महाराष्ट्र शासन राजपत्र - महाराष्ट्र बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क नियम, २०११ दिनांक ११ ऑक्टोबर, २०११.

प्रस्तावना :

शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र हा विद्यार्थ्यांच्या जीवनातील एक प्रमाणभूत व महत्वाचा दस्तऐवज आहे. विद्यार्थ्यांना एका शाळेतून दुसऱ्या शाळेत प्रवेश घेणे, जातीचा दाखला व पारपत्र मिळविणे व इतर अनेक बाबींसाठी शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र आवश्यक असते. हे प्रमाणपत्र म्हणजे विद्यार्थ्यांची व शाळेची परिपूर्ण ओळखच ॲसेट. सध्या माध्यमिक शाळा संहिता नियम १७ व परिशिष्ट ४ मध्ये शाळा सोडल्याच्या प्रमाणपत्राचा नमुना दिलेला आहे. तसेच परिशिष्ट १८ मध्ये सर्वसाधारण नोंदवहीचा नमुना (जनरल रजिस्टर) दिलेला आहे. असे असले तरी शाळा शाळांमधून शाळा सोडल्याच्या प्रमाणपत्रात एकवाक्यता नाही त्यामुळे विद्यार्थी आणि पालकांच्या मनात संप्रभम निर्माण होतो. त्यामुळे शैक्षणिक संस्था, स्वयंसेवी संस्था, शिक्षक संघटना, पालक आणि विद्यार्थ्यांकडून शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र आणि सर्वसाधारण नोंदवही (जनरल रजिस्टर) मधील नोंदीत राज्यभर एकवाक्यता असणेबाबत वारंवार मागणी करण्यात येत होती. तसेच सरल प्रणालीमार्फत शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र निर्गमित करणेसाठी काही बदल करणे आवश्यक होते.

शाळा सोडल्याच्या प्रमाणपत्रात व त्या अनुषंगाने सर्वसाधारण नोंदवहीमध्ये कोणत्या नोंदी आवश्यक आहे याबाबत पालकांकडून व शाळा मुख्याध्यापकांकडून सूचना मागविण्यात आलेल्या होत्या. या सूचनांच्या आधारे राज्यातील सर्व व्यवस्थापनाच्या, सर्व माध्यमाच्या, सर्व मंडळांचे अभ्यासक्रम राबविणाऱ्या शाळांसाठी शाळा सोडल्याच्या प्रमाणपत्रात व सर्वसाधारण नोंदीत राज्यभर एकसारखेपणा आणण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

बालकांचा मोफत व सक्तीच्या शिक्षणाचा हक्क अधिनियम २००९ मधील बालकांच्या प्रवेशाबाबतच्या तरतूदी, सरलप्रणाली मध्ये घ्यावयाच्या आवश्यक नोंदी तसेच पालक व शाळांचे मुख्याध्यापकांकडून प्राप्त झालेल्या सूचनांचा साकल्याने विचार करून, शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र व त्या अनुषंगाने सर्वसाधारण नोंदवही (जनरल रजिस्टर) यातील नोंदीबाबत राज्यभर एकसारखेपणा आणण्यासाठी सोबत जोडलेल्या सुधारित नमुन्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. हा शासन निर्णय २०१६-१७ या वर्षापासून लागू राहील. सर्व माध्यम व सर्व व्यवस्थापनांच्या शाळांना हा निर्णय लागू राहील. सर्व शाळा प्रमुखांनी आपापल्या शाळांमध्ये रजिस्टर व शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र यांची छपाई नवीन नमुन्याप्रमाणे करून घ्यावी.

सदर शासन निर्णय शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेत स्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक क्रमांक २०१६०९१९१७२७१३६२२१ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावांने,

(डॉ. सुवर्णा सि. खरात)
उपसचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत :

१. मा. प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई
२. शिक्षण आयुक्त, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
३. मा. मुख्यमंत्री यांचे उपसचिव, मा.मुख्यमंत्र्यांचे सचिवालय, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. मंत्री, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई
५. अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्य. व उच्च माध्य. शिक्षण मंडळ, पुणे
६. अध्यक्ष, CBSE, नवी दिल्ली
७. अध्यक्ष, ICSE, नवी दिल्ली
८. शिक्षण संचालक (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. शिक्षण संचालक (प्राथमिक), महाराष्ट्र राज्य, पुणे
- १०.विभागीय अध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक विभागीय शिक्षण मंडळ (सर्व)
- ११.राज्य प्रकल्प संचालक, महाराष्ट्र प्राथमिक शिक्षण परिषद, मुंबई
- १२.सर्व विभागीय शिक्षण उपसंचालक
- १३.प्राचार्य, जिल्हा शिक्षण व प्रशिक्षण संस्था (सर्व)
- १४.शिक्षणाधिकारी (प्राथमिक / माध्यमिक) जिल्हा परिषद (सर्व)
- १५.सर्व गटशिक्षणाधिकारी
- १६.सर्व शाळांचे मुख्याध्यापक (गटशिक्षणाधिकारी यांचे मार्फत)
- १७.निवडनस्ती एसडी-४

व्यवस्थापनाचे नाव-----
 शाळेचे नाव :-----
 पत्ता :-----
 तालुका : ----- जिल्हा:-----
 फोन : ----- ई-मेल :-----
 अनु.क्र. ----- जनरल रजि.क्र.-----
 शाळा मान्यता क्रमांक:----- माध्यम:-----
 यु डायस क्र.----- बोर्ड----- संलग्नता क्रमांक-----

शाळा सोडल्याचे प्रमाणपत्र

स्टूडंट आय डी: -----
 यु आय डी नं. (आधार कार्ड क्रमांक)-----

विद्यार्थ्याचे संपूर्ण नांव- (नाव) ----- (वडिलांचे नांव)-----
 (आडनांव) -----
 आईचे नाव-----
 राष्ट्रीयत्व ----- मातृभाषा-----
 धर्म----- जात ----- पोटजात-----
 जन्मस्थळ(गांव/शहर)----- तालुका----- जिल्हा----- राज्य----- देश-----
 इ.सनाप्रमाणे जन्म दिनांक -----
 जन्म दिनांक अक्षरी-----
 या पूर्वीची शाळा व इयत्ता -----
 या शाळेत प्रवेश घेतल्याचा दिनांक ----- इयत्ता -----
 अभ्यासातील प्रगती ----- वर्तणूक-----
 शाळा सोडल्याचा दिनांक-----
 कोणत्या इयत्तेत शिकत होता व केव्हापासून (अक्षरी व अंकी)-----
 शाळा सोडण्याचे कारण-----
 शेरा.-----

दाखला देण्यात येतो की, वरील माहिती शाळेतील जनरल रजिस्टर नं. १ प्रमाणे आहे.

तारीख-----माहे-----सन-----

वर्गशिक्षक/- लेखनिक/- सही/-
 मुख्याध्यापक/प्राचार्य
 (शिक्का)

टीप:-

१) शाळासोडल्याचे दाखल्यामध्ये अनाधिकृतरित्या बदल केल्यास संबंधितांवरर कायदेशीर कारवाई करण्यात येईल.

